

Protokół Nr 11/07
posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej
i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
w dniu 30 sierpnia 2007 roku.

Obrady Komisji prowadził Pan Józef Kwiecień – Przewodniczący Komisji.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 12:00.

W posiedzeniu uczestniczyło 6 członków Komisji oraz osoby zaproszone, zgodnie z załączonymi listami obecności (*załącznik nr 1 i 2*).

Przewodniczący Komisji – zaproponował, aby porządek obrad przesłany wraz z zaproszeniem na posiedzenie został uzupełniony o dwie sprawy:

- zaopiniowanie projektu „Świętokrzyskiego Programu Odnowy Wsi w formie konkursu przedsięwzięć”,
- wyrażenie stanowiska Komisji w sprawie płynności finansowej zadania inwestycyjnego - budowy zbiornika „Wióry”.

Innych uwag i uzupełnień nie zgłoszono.

Komisja jednogłośnie przyjęła porządek obrad w brzmieniu:

1. Zaopiniowanie projektów: „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego” wraz z oceną oddziaływania na środowisko oraz „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”.
2. Zaopiniowanie „Sprawozdania z realizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”.
3. Informacja o kompetencjach organów województwa wynikających z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze.
4. Informacja nt. stanu udokumentowania i zagospodarowania złóż kopalin na terenie województwa świętokrzyskiego.
5. Zaopiniowanie projektu Świętokrzyskiego Programu Odnowy Wsi w formie konkursu przedsięwzięć.
6. Przyjęcie Planu pracy Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska na II półrocze 2007 roku.
7. Wyrażenie stanowiska Komisji w sprawie płynności finansowej zadania inwestycyjnego - budowy zbiornika „Wióry”.
8. Sprawy różne.

Ad. 1 i 2.

Członkowie Komisji otrzymali „Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego” wraz z oceną oddziaływania na środowisko oraz „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” (*załączniki do akt IX sesji Sejmiku*)

Pan Jan Lis - Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska - poinformował, że do nowelizacji wcześniej przyjętych dokumentów programowych tj. „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego” „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” zobowiązuje Sejmik Prawo ochrony środowiska.

Wyjaśnił, że przedstawiany dziś dokument był poddany szerokiej konsultacji z gminami i powiatami, jak również innymi podmiotami i instytucjami działającymi w obszarze ochrony środowiska. Uwagi do dokumentu zgłoszone w trakcie konsultacji zostały uwzględnione w ostatecznej wersji dokumentu.

Poprosił o zaprezentowanie Programu ochrony środowiska oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu programu przez przedstawicieli firmy Arcadis Profil Sp. z o.o, która zajmowała się opracowaniem tego materiału.

Pani Wanda Zaworska - Matuga - Arcadis Profil Sp. z o.o. - dokonała prezentacji multimedialnej projektu Programu Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego.

Pani Katarzyna Kobiela - Arcadis Profil Sp. z o.o. - dokonała prezentacji multimedialnej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu.

Prezentacje stanowią *załączniki nr 3 do protokołu*.

Przewodniczący Komisji - otworzył dyskusję.

Radny Leszek Bugaj - skierował pytanie do pracowników Urzędu Marszałkowskiego, jaki jest sens opracowywania tak obszernych dokumentów, skoro i tak na terenie województwa mają miejsce zjawiska pogarszające stan środowiska a Urząd Marszałkowski nie wykazuje w tej dziedzinie żadnej aktywności?

Podał przykład sprowadzania na teren zbiornika wód podziemnych w Ćmielowie osadów ściekowych z okolic Jasła. Zadał pytanie, jakie możliwości ma Urząd, aby zapobiegać takim zjawiskom. Urzędnicy Marszałka powinni znać te problemy i wskazywać drogi ich rozwiązania, łącznie z wnioskami o zmianę przepisów prawa. Temu celowi powinien służyć Program - pokazywać problemy od strony praktycznej, a nie teoretycznej.

Drugim przykładem jest brak postępu w zagospodarowaniu rzeki Kamiennej. Komisja sugerowała rozwiązania mające na celu uatrakcyjnienie dorzecza tej rzeki, jednak pomysły te nadal nie są realizowane. Zadał pytanie, czy Urząd Marszałkowski bada wpływ tych zjawisk na środowisko? Stwierdził, że w malowniczo położonych miejscowościach dochodzi często do łamania prawa, gdyż ma miejsce wycinka drzew, odralnianie gruntów i ingerencja w środowisko. Zadał pytanie, czy Urząd Marszałkowski podjął w tym zakresie współpracę z służbami Wojewody Świętokrzyskiego, który może kontrolować i nakładać kary?

Stwierdził, że władze gminne rzadko podchodzą rygorystycznie do swoich mieszkańców, ponieważ są zależne od ich głosów w czasie wyborów.

Jako trzeci przykład łamania prawa w zakresie ochrony środowiska podał funkcjonowanie stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Z posiadanych przez niego informacji wynika, że w działalności tych podmiotów na terenie powiatu Ostrowieckiego występuje wiele nieprawidłowości. Tylko jedna firma na 6 działających stosuje się do wymogów ochrony środowiska. Pozostałe dopuszczają się zatrucia środowiska np. paląc części z tworzyw sztucznych. Poprosił o informacje w tym zakresie, w szczególności podanie, co nasze służby wykazały we współdziałaniu z Wojewodą, jakie podjęły działania i jakie nałożyły sankcje.

Dyrektor Jan Lis - stwierdził, że Departament stale monitoruje stan środowiska w województwie. Nowym instrumentem tej kontroli będzie nowoczesna baza danych o podmiotach gospodarczo korzystających ze środowiska.

Radny Leszek Bugaj - wyraził pogląd, że baza ta nie wyjaśni, dlaczego możliwe są takie zjawiska, jak przedstawione wcześniej.

Przewodniczący Komisji - stwierdził, że sprawy poruszone przez Radnego Bugaja wymagają interwencji. Zwrócił się z prośbą do Dyrektora Jana Lisa o przygotowanie wystąpień w imieniu Marszałka, który jako jedyny posiada administracyjne kompetencje do reprezentowania województwa. Jako adresatów ww. pism wskazał RZGW oraz WIOŚ. Należy wnioskować do tych podmiotów zajęcie się tematami zgłoszonymi przez P. Bugaja w szczególności zagospodarowaniem rzeki Kamiennej oraz czystością zbiornika Brody.

Stwierdził, że zaprezentowane Komisji opracowanie ma szerszy charakter i nikt nie oczekuje od jej autorów odnoszenia się do zgłoszonych w dyskusji problemów.

Zwrócił się do Panów dyrektorów i całego Departamentu o przemyślenie tych spraw i zaproponowanie możliwych do przyjęcia działań i rozwiązań. Trzeba wyegzekwować to, do czego zobowiązują przepisy i procedury w tym zakresie.

Pan Dyrektor Jan Lis - stwierdził, że problemy te wynikają z niskiej efektywności stosowanych sankcji, a czasami z niechęci samorządów, aby korzystać z przyznaných prawem kompetencji

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że mieszkańcy wsi pytają, dlaczego rolnik za ścięcie drzewa zapłacił 40 tys. zł. grzywny, a ludzie zatrujący środowisko osadami ściekowymi nie płacą żadnej kary. Mieszkańcy okolicznych miejscowości oczekują interwencji właściwych służb ze szczebla wojewódzkiego.

Pan Władysław Doroz - stwierdził, że kompetencje są niewłaściwie rozdzielone pomiędzy organy administracji. Ponadto wójtowie nie chcą podejmować niepopularnych decyzji w obawie, że mieszkańcy nie poprą ich w kolejnych wyborach. Wola, aby władze wojewódzkie w drodze interwencji zajęły się ich lokalnym problemem.

Radny Leszek Bugaj - podkreślił, że Urząd Marszałkowski zatrudnia wielu znakomych fachowców w dziedzinie ochrony środowiska i powinien pomagać mieszkańcom gmin i powiatów. Urząd nie może ograniczyć się do pisania, że nie jest właściwy w danej sprawie, tylko powinien starać się pomóc.

Przewodniczący Komisji - zwrócił się do Panów Dyrektorów: Janusza Śledzińskiego i Jana Lisa o przygotowanie wystąpienia pod podpis Członka Zarządu - Marka Gosa w sprawie naruszenia prawa, o którym mówił Radny Leszek Bugaj.

Pani Wioletta Czarnecka - Koordynator w Oddziale Gospodarki Odpadami - dokonała prezentacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” oraz przedstawiła „Sprawozdanie z realizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” (*załączniki do akt IX sesji Sejmiku*).

W dyskusji głos zabrali:

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie, dlaczego toleruje się na terenie województwa działanie zakładów utylizacji pojazdów wycofanych z eksploatacji, które nie spełniają norm ochrony środowiska, co uderza w podmioty, które zainwestowały i dostosowały swoje placówki do wymaganych norm?

Wioletta Czarnecka - wyjaśniła, że ani Marszałek, ani Urząd Marszałkowski i jego pracownicy nie posiadają żadnych uprawnień administracyjnych w celu podejmowania jakichkolwiek działań związanych z demontażem pojazdów i funkcjonowaniem stacji zajmujących się tym zagadnieniem.

Organem posiadającym uprawnienia w tym zakresie jest WIOŚ, a przede wszystkim wojewoda i starostowie, którzy są upoważnieni do wydawania decyzji zezwalającej na prowadzenie takiego podmiotu.

Sytuacje patologiczne w zakresie gospodarki odpadami mają miejsce na każdej płaszczyźnie, jednak Urząd nie może podjąć interwencji, tylko działać organizacyjnie.

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie, co powinien zrobić urzędnik Urzędu Marszałkowego, który dowiedział się, że dochodzi do łamania przepisów w zakresie ochrony środowiska?

Pani Wioletta Czarnecka - stwierdziła, że osoba, która ma taką wiedzę powinna zawiadomić o tym fakcie WIOŚ i inne służby władne do podjęcia działań w tej sprawie.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że w układzie samorządowym tj. radni - Urząd Marszałkowski powinny istnieć pewne mechanizmy dające radnym realny wpływ na poprawienie sytuacji, szczególnie tam, gdzie mają miejsce jakieś nieprawidłowości.

Przewodniczący Komisji - poparł wypowiedź przedmówcy. Urząd ma obowiązek poinformować właściwe organy i nie może uchylać się od podjęcia działań.

Pani Wioletta Czarnecka - wyjaśniła, że takie działania były i są podejmowane. W razie stwierdzenia łamania przepisów Urząd może zawiadomić służby wojewody, lub nawet prokuraturę.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że zgłaszanie takich spraw na posiedzeniu komisji Sejmiku powinno skutkować przygotowaniem przez Urząd Marszałkowski profesjonalnego wystąpienia do służ wojewody, poprzedzonego analizą problemu.

Przewodniczący Komisji - zaproponował, aby temat ten był przedmiotem jednego z najbliższych posiedzeń Komisji. W porozumieniu z WIOŚ można rozważyć zapoznanie się na miejscu z funkcjonowaniem takiej stacji.

W dalszej dyskusji **Radny Józef Bąk** zadał pytanie odnośnie usytuowania największej ilości składowisk w południowo-wschodniej części województwa: dlaczego rozmieszczenie składowisk nie jest bardziej równomierne i czy skutkiem obecnej sytuacji nie będzie ponoszenie znacznych kosztów związanych z transportowaniem odpadów.

Pani Wioletta Czarnecka - wyjaśniła, że zgodnie z wytycznym UE jesteśmy zobligowani do ograniczania ilości składowisk odpadów komunalnych od 5-15. Nowy Plan gospodarki odpadami przewiduje budowę 1-2 regionalnych zakładów gospodarki odpadami, w ramach których powstanie sortownia, kompostownia i składowisko.

Odnośnie kosztów przyjęte zostało założenie, aby odległość do wysypiska nie przekraczała 30 km. Jeżeli nie będzie to możliwe powstaną stacje przeładunkowe odpadów na terenach rekultywowanych obecnie składowisk.

Radny Józef Bąk - zadał pytanie dotyczące technologii utylizacji azbestu.

Pani Wioletta Czarnecka - wyjaśniła, że azbest jest naturalnym minerałem i może być utylizowany poprzez zakopanie w ziemi, gdzie ulegnie rozkładowi. Taka utylizacja nie stanowi zagrożenia dla środowiska naturalnego.

Przewodniczący Komisji - wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował pozytywne zaopiniowanie „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego” wraz z „Planem gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” oraz Sprawozdania z realizacji Planu gospodarki odpadami.

Członkowie Komisji jednomyślnie przyjęli opinie pozytywne (*załączniki nr 4 i nr 5 do protokołu*).

Ad. 3 i 4.

Członkowie Komisji otrzymali poniższe materiały:

- Informację o kompetencjach organów województwa wynikających z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (*załącznik nr 6 do protokołu*)
- Informację nt. stanu udokumentowania i zagospodarowania złóż kopalin na terenie województwa świętokrzyskiego (*załącznik nr 7 do protokołu*).

Przedstawienia tych Informacji dokonał **Pan Władysław Doroz - Geolog Wojewódzki**.

W dyskusji głos zabrali:

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie, czy służby Marszałka, w tym geolog wojewódzki mogą mieć wpływ na rozwiązanie problemu lokowania na głównym zbiorniku wód podziemnych osadów ściekowych?

Pan Władysław Doroz - wyjaśnił, że większość zbiorników na terenie województwa nie jest chroniona od powierzchni terenu. Stąd też powinniśmy zwracać większą uwagę na omawiamy dziś problem tj. lokowanie składowisk odpadów, czy oczyszczalni ścieków w pobliżu tych zbiorników. Tego typu obiekty determinują, w znacznej mierze, jakość wód podziemnych. Kolejna sprawa to obszarowe zanieczyszczenia z rolnictwa. Są odpowiednie przepisy, które regulują te kwestie, jednak praktyka pokazuje, że często nie są przestrzegane.

Odnosnie głównych zbiorników wód podziemnych stwierdził, że wcześniej prawo wodne stanowiło, iż to Minister Środowiska ustalał strefy ochronne i zasady gospodarowania w nich obowiązujące. Później to zostało zmienione, a kompetencje te trafiły do RZGW. Organ ten nie wydał jednak dotychczas żadnego rozporządzenia w tej sprawie i to nie tylko u nas w województwie.

Procedura ustanowienia stref ochronnych jest pracochłonna i długotrwała. Trzeba między innymi określić bilans wodny w dorzeczach i zasady gospodarowania. RZGW jeszcze nie skompletowało wszystkich danych i dlatego też sprawy na obecną chwilę nie da się rozwiązać.

Dodatkowo sprawę komplikują nowe wymogi dotyczące ochrony wód, jakie obowiązują w UE - tzw. dyrektywa wodna.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że znając te wszystkie uwarunkowania, Departament powinien przygotować fachowe wystąpienie do układu parlamentarnego i RZGW o jak najszybszą zmianę obecnej sytuacji. Powinno mieć ono formę stanowiska Sejmiku, ewentualnie Komisji.

Pan Władysław Doroz - stwierdził, że nie zna dokładnie tej sprawy, gdyż nie zajmuje się sprawami odpadów i wód podziemnych. Ma jednak wiedzę, że jedną z zasad zagospodarowania osadów ściekowych jest ich wykorzystywanie w rolnictwie. Miejsce ich zdeponowania powinno być wskazane decyzją po spełnieniu wszystkich warunków.

Dyrektor Jan Lis - poinformował, że osoba sprowadzająca osady posiada wszystkie konieczne decyzje organów administracji i WIOŚ nie może ich kwestionować i zakazać temu rolnikowi sprowadzania tych odpadów.

Radny Leszek Bugaj - nie zgodził się z zaprezentowanym poglądem. Osady ściekowe powinny być lokowane jak najbliżej miejsca wytworzenia, a nie w odległości 300 km dalej. Wyraził pogląd, że rolą służb wojewody jest blokowanie takiej możliwości. Przeciwko tej inicjatywie występują mieszkańcy okolicznych miejscowości i władze lokalne.

Przewodniczący Komisji - zaproponował, aby przekazać sprawę do zbadania Panu Andrzejowi Świątkowi - Członkowi Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Ważne jest, aby ustalić czy osady tam deponowane służą jako nawóz i są wykorzystywane rolniczo.

Zwrócił się do Pana Andrzeja Świątka o przeanalizowanie tej sprawy wspólnie z Dyrektorem Janem Lisem, Geologiem Wojewódzkim - Władysławem Dorozem i Burmistrzem Ćmielowa. Trzeba znaleźć w tej sprawie rozwiązanie, bo taka sytuacja nie może trwać nadal.

Ad. 5.

Pan Janusz Śledziński - Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska - przedstawił projekt Świętokrzyskiego Programu Odnowy Wsi w formie konkursu przedsięwzięć (*załącznik do akt IX sesji Sejmiku*).

Komisja bez dyskusji przyjęła pozytywną opinię o ww. Programie (*załącznik nr 8 do protokołu*)

Ad. 6.

Członkowie Komisji otrzymali projekt Planu pracy Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska na II półrocze 2007 roku.

Przewodniczący Komisji - poprosił o uwagi i propozycje do planu pracy.

Radny Leszek Bugaj - zaproponował, aby Komisja na jednym z najbliższych posiedzeń przyjęła stanowisko w sprawie konieczności opracowania programu minimalizacji skutków nadmiernych opadów.

W roku bieżącym powódź i podtopienia miały miejsce na terenie powiatu ostrowieckiego w gminach Kunów i Bałtów.

Zarząd Melioracji dokonując obecnie inwentaryzacji stwierdził wiele nieprawidłowości np. stawianie budowli, mostów, przegród w bliskim sąsiedztwie cieków wodnych.

Komisja powinna zastanowić się nad programem, który precyzowałby konieczne działania dla wójtów, służb melioracyjnych, straży pożarnej, powiatowych centrów antykryzysowych.

Taki program w ujęciu pilotażowym powinien być przygotowany dla wspomnianego wcześniej obszaru.

Dokument ten powinien powstać z inicjatywy Komisji, co będzie kolejnym dowodem, że zajmuje się ona konkretnymi problemami.

Przewodniczący Komisji - zaproponował, aby zdjąć z planu pracy informację o pomocy dla rolników, którzy ponieśli straty na skutek przymrozków, a wprowadzić zagadnienie zgłoszone przez Pana Bugaja.

Zwrócił się do Dyrektora Śledzińskiego o przygotowanie wspólnie z Dyrektorem Januszem Kubiakowskim założeń tego dokumentu na posiedzenie w listopadzie, kiedy to będzie omawiany ten temat.

Trzeba zastanowić się nad formułą tego programu i doбором partnerów do jego opracowania i późniejszej realizacji. W proces ten powinni być zaangażowani: wójtowie, starostowie, straż pożarna, centra zarządzania kryzysowego itp.

Odnosnie tematyki przewidzianej do omówienia w miesiącu listopadzie zaproponował zmianę brzmienia punktu dotyczącego współpracy samorządu województwa ze Świętokrzyską Izbą Rolniczą.

Innych uwag nie zgłoszono. Plan pracy zostały przyjęty jednogłośnie i stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Ad. 7.

Przewodniczący Komisji - odczytał treść stanowiska Komisji w sprawie płynności finansowej zadania inwestycyjnego - budowy zbiornika „Wióry” (załącznik nr 10 do protokołu).

Wyjaśnił, że jest pilna potrzeba przyjęcia takiego dokumentu z uwagi na brak terminowego przekazywania środków przyznanych na to zadanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Roboty budowlane zostały już wykonane i teraz powinna nastąpić refundacja poniesionych kosztów.

Komisja bez dyskusji przyjęła stanowisko w brzmieniu zaproponowanym przez Przewodniczącego.

Ad. 8.

Sprawy różne.

a) Przewodniczący obrad - przedstawił wnioski o odroczenie płatności z tytułu opłat na terenowy FOGR (załącznik nr 11 do protokołu)

Komisja jednomyślnie wyraziła opinie pozytywne (załączniki nr 12 i 13 do protokołu)

b) Przewodniczący Komisji - poinformował, że pod obrady Komisji została przekazana, zgodnie z jej życzeniem, opinia prawna dotycząca przedawnienia należności Pani Urszuli Pol. W związku z tą opinią Zarząd Województwa wycofał wniosek przedłożony pod obrady Komisji w maju br. (korespondencja w tej sprawie stanowi załącznik nr 14 do protokołu).

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie, jaka była wysokość kwoty, która uległa przedawnieniu? Stwierdził, że przedawnienie to mogło mieć miejsce na skutek niedopatrzenia urzędnika i trzeba tą sprawę zbadać. Najlepiej, aby sprawdziła to Komisja Rewizyjna.

Przewodniczący Komisji - stwierdził, że suma należności wynosiła 6.400 zł. Decyzje o naliczeniu opłat były wydane w 1998 roku.

Radny Leszek Bugaj - zaproponował skierowanie do Zespołu Radców Prawnych zapytania, czy istnieją jeszcze jakieś możliwości windykacji tych należności.

Dyrektor Janusz Śledziński - wyjaśnił, że Urząd Marszałkowski nie może już podejmować działań w tej sprawie. Należności te zostały umorzone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ostrowcu. Pierwsze decyzje były wydawane jeszcze przez Urząd Wojewódzki, przed powstaniem samorządu województwa.

Przewodniczący Komisji - stwierdził, że w związku z wycofaniem wniosku przez Zarząd, Komisja nie powinna dyskutować nad nim merytorycznie.

c) Dyrektor Janusz Śledziński - ogłosił, że Dożynki Wojewódzkie odbędą się 16 września br. w Kielcach. Zaproszenia będą wysyłane w najbliższych dniach.

Innych spraw różnych nie zgłoszono.

Posiedzenie zostało zakończone o godz. 15:00.

Protokół sporządziła:
Marta Solińska – Pela

Przewodniczący Komisji

Józef Kwiecień